

**Restaurátorská zpráva
o restaurování výklenkové kapličky
se sochou sv. Jana Nepomuckého
v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla
LITEŇ**

Kulturní památka, rejstříkové číslo ÚSKP – 19453/2-343
areál kostela sv. Petra a Pavla

Zpracoval: ak.soch. Jarmil Plachý

Investor: Městys Liteň

Termín: 15.6. – 29.11.2024

ak.soch. restaurátor Jarmil PLACHÝ

Novákových 375/5, 180 00 Praha 8

Tel.: 603 261 666

IČO: 40863379, Povolení MK ČR 5.350/92

E-mail: atelierjale@seznam.cz

I. Lokalizace památky

1. Okres	Beroun
2. Obec	Liteň
3. Adresa	pp č. 3 v katastr. území Liteň
4. Blížší určení místa	ohradní zeď kostela na východní straně u komunikace
5. Název objektu jehož je dílo součástí	kostel sv. Petra a Pavla
6. Rejstříkové číslo v ÚSKP	19453/2 – 343
7. Název památky	výklenková kaple se sochou sv. Jana Nepomuckého
8. Katalogové číslo	1000130220

II. Údaje o památce

1. Autor	neznámý
2. Sloh/datování	kaplička – klasicistní/1880?
3. Materiál/technika	zdivo, kámen/zdění, sekání
4. Rozměry	šíře 270 cm, výška 510 cm, hloubka 140 cm
5. předchozí známé res.zásahy	70. léta 20.století

III. Údaje o akci

1. Vlastník	Městys Liteň
2. Investor	Městys Liteň
3. Závazné stanovisko	čj. MBE 70689/2020 ÚPRR-SoM
Spis. Značka 13283/2020 ÚPRR
Ze dne 8.2.2021
4. Přílohy	závazné stanovisko 9 stran
Zápisy z KD 3 listy
Zpráva o analýze – Kmječ-
Mikroanalitika 7 stran
5. Fotodokumentace	43 ks barevných
6. Návrh na rest. ze dne	8.11.2017
7. Termín započetí a ukončení	15.6.2024 – 29.11.2024
8. Spolupracovníci	Jaroslav Pavlíček
Jaroslav Žibruň

IV. Popis památky

Výklenková kaplička se nachází v ohybu staré ohradní zdi kolem kostela sv. Petra a Pavla na východní straně u komunikace.

Kaple je ukončena kamenným tympanonem se zubořezem. Ten je nesený pilastry s patkami a hlavicemi. Soklová část je zakončena obíhající římsou, původně profilovanou. Ve spodní části je rovná soklová římsa. Kaple je postavena na dvou profilovaných stupních ze žehrovické (přílepské?) arkózy. Tyto stupně byly použity z původního soklu sochy., který se nedochoval. Nika je hluboká, zaklenutá do půlkruhu s konchou.

Tympanon je vysekán z diabásu. Horní část stříšky je překryta kamennými deskami z žehrovické (přílepské?) arkózy. Spodní části stříšky za tympanonem s profilací jsou zděné s omítkovou vrstvou.

Zadní strana kapličky je rovná. Spodní část je zakryta navýšeným terénem. Navýšení terénu je mírně nad úroveň parapetu kapličky. K zadní straně kapličky je přistavěn hrob s náhrobkem. Kaplička je zděná z cihel a nahozená vrstvou omítky.

V. Popis stavu památky

Kaple byla ve špatném až havarijním stavu. Stříška kaple byla rozvolněna kořenovým systémem vzrostlé břízy na pravé straně stříšky. Kořeny roztrhaly zdivo stříšky a krycí kamenné desky se uvolnily.

Do zdiva dlouhodobě zatékalo. Kořeny prorůstaly pod omítkou až ke klenbě niky.

Omítky na plášti kaple byly již novodobé z poslední opravy ze sedmdesátých let 20.století s vysokým obsahem cementu. Tato vrstva tvrdé neprodyšné omítky uzavřela cihelné zdivo kaple, které hloubkově narušila koroze. Původní vrstva omítky se dochovala v zaklenutí niky na levé straně. Pravá část tympanonu byla vychýlena z původní pozice směrem nahoru a mírně před líc. V hloubkách profilace tympanonu a jeho zubořezu byly dochovány fragmenty barevných nátěrů.

VI. Nálezová zpráva

Na plášti kaple nebyly nalezeny fragmenty původní omítky jen v horní části niky. Byly odebrány tři vzorky pro laboratorní vyšetření stratigrafie a jeden pro určení horniny tympanonu. Vzorky byly předány do laboratoře KMJEČ Mikroanalýtika

Pořadí barevných vrstev na hornině:

- 0 hornina
- 1 slabá vrstva světle smetanová (podklad???)
- 2 šedá vrstva
- 3 okrová vrstva
- 4 šedohnědá
- 5 okrová vrstva – zlatý okr

- 6 zelená vrstva nátěru
- 7 lomený bílý nátěr
- 8 modrý nátěr
- 9 bílý nátěr
- 10 šedý nátěr
- 11 vrstva cementového pačoku

Původní omítková vrstva v nice – levé horní části (viz foto 30) je dvouvrstvá. Na hrubém jádru je vrstva jemnozrnného šuku žluto okrové barvy. Ta je v laboratorní analýze popisována jako pískovec. Na šukové vrstvě je vrstva bílého vápenného nátěru. Na něm je vrstva světle šedého vápenného nátěru.

Sled barevných vrstev na omítce

- 0 vrstva žlutého šuku
- 1 bílý vápenný nátěr
- 2 světle šedý vápenný nátěr

Hornina ze které je vysekán tympanon byla určena jako diabás. Patrně z blízkého okolí. (Viz zpráva o analýze – Kmejč-Mikroanalýtika).

VII. Vyhodnocení průzkumu

Podle výsledků průzkumu byla původní barevnost kaple monochromní ve světle šedém odstínu. Pak následovaly okrové odstíny a další. Kamenný stupeň byl pod kaplí pravděpodobně obíhal kamenný sokl sochy na původním místě - volném prostranství.

VIII. Koncepce restaurátorského zásahu

Po demontáži a odvozu sochy byl proveden restaurátorský průzkum. Fragment původní omítkové vrstvy byl zachován. Novodobá cementová vrstva omítky byla odstraněna, včetně vrstvy cementového pačoku na průčelí tympanonu. Bylo provedeno dozdění silně narušené vrstvy cihelného zdiva na nárožích a pilastrech.

Povrch narušeného zdiva byl zpevněn. Byla provedena rekonstrukce profilů říms. Plášť byl nahozen vápennou omítkou s vrchní šukovou vrstvou. Barevný nátěr byl vybrán na kontrolním dni a byl proveden ve vápenném nátěru.

IX. Postup restaurátorských prací

1. Demontáž sochy sv. Jana Nepomuckého – po postavení lešení byla socha vysunuta z niky a odvezena do dílny k restaurování
2. Restaurátorský průzkum - při průzkumu byly provedeny stratigrafické sondy a odebrány čtyři vzorky pro laboratorní vyšetření
3. Likvidace vzrostlé zeleně – vzrostlá bříza ve stříšce tympanonu byla zlikvidována pomocí herbicidního roztoku. Po jejím odumření byla mechanicky odstraněna
4. Přeosazení tympanonu a kamenných desek stříšky kaple - rozvolněné části tympanonu, kamenných desek stříšky a lomového zdiva pod nimi byly postupně rozebrány. Byl odstraněn kořenový systém náletu. Byly přeosazeny obě poloviny tympanonu. Dále bylo přezděno lomové zdivo za tympanonem. Na něj byly osazeny kamenné desky stříšky.
5. Odstranění novodobé cementové omítky. Postupně byla mechanicky odstraněna vrstva tvrdé omítky. S touto vrstvou v některých místech byla sejmuta i povrchová vrstva silně narušeného cihelného zdiva (na nárožích a pilastrech) Fragment nalezené původní omítky v nice byl ponechán. Povrch cihelného zdiva byl očištěn proudem stlačeného vzduchu
6. Zpevnění fragmentu omítky a cihelného zdiva. Fragment původní omítky v nice byl zpevněn roztokem přípravku Fucosil KSE 300E. Cihelné zdivo bylo zpevněno roztokem přípravku Porosil ZTS ve vodě v poměru 1 : 3. Zpevnění bylo prováděno formou opakovaného smáčení až do nasycení.
7. Omytí, čištění bylo provedeno vodní párou.
8. Dozdění chybějících partií cihelného zdiva – Větší hmoty chybějícího a silně narušeného zdiva byly dozděny a přezděny starými ostře pálenými cihlami na vápennou maltu (hašené vápno, říční písek, hydraulická přísada – Calcidur 3,5 a románský cement).
9. Výměna Fe táhel za nerezové. Dvě železné kramle, které byly zapuštěny ve stříšce a zajišťovaly statiku tympanonu byly vyměněny za nerezové. Dvě části tympanonu byly zajištěny nerezovou kramlí z rubové strany směrem do zdiva
10. Provedení nových omítek. Nové vápenné omítky byly provedeny z hašeného uleželého vápna, jezerního tříděného písku 0-4mm a byly modifikovány hydraulickou příměsí Calcidur 3,5.
11. Plastické doplnění kamenného prahu bylo provedeno probarveným minerálním tmelem shodné barvy a zrnitosti s originále

12. Rekonstrukce štukových profilů. Po sejmutí novodobé omítky z říms a hlavic bylo zdívo pod nimi upraveno do jednoduchých profilů. Při rekonstrukci profilů bylo vycházeno z obdobných dobových analogií.
13. Nanesení štukové vrstvy. Po provedení jádra byla na povrch omítek nanесena vrstva vápenného štku.
14. Barevná úprava. Podle průzkumu byl vybrán nátěr ve zlatém okru. (vápenný nátěr od fy Keim Romanit 9051)
15. Hydrofobizace povrchu střechy byla provedena roztokem přípravku Porosil VV 5 Plus
16. oplechování stříšky olověným plechem - bylo konzultováno s pracovníkem NPÚ. Vzhledem k tomu, že spodní části stříšek na bocích jež nejsou kryty kamennými deskami, ale pouze vápennou modifikovanou omítkou jsem navrhl pro prodloužení životnosti kamenné stříšky její oplechování olověným plechem o síle 1mm s malými okapničkami po obvodu. Dalším důvodem pro obavu ze silného znečišťování jsou přesahující koruny vzrostlých lip nad kaplí. Vzhledem k tomu, že tyto práce nebyly uvedeny v restaurátorské záměru a nebyly řešeny v závazném stanovisku MěÚ Beroun bylo dohodnuto zkušební období provozu na první dva roky bez oplechování. V případě silného znečišťování a narušování povrchu nátěru a štku bude dodatečně požádáno o souhlas s navrhovaným oplechováním.

X. Doporučený režim památky

Provádět čištění stříšky kaple v průběhu roku a případně obnovovat hydrofobizaci.

XI. Záruka

Na provedené práce je záruka 60 měsíců.

V Blince 8.1.2025

ak. soch. Jarmil Plachý - restaurátor

Městský úřad Beroun
Odbor územního plánování a regionálního rozvoje
Úsek památkové péče

Městys Liteň
Náměstí 71
267 27 Liteň

Datum: 8. února 2021 Číslo jednací: MBE 70689/2020/ÚPRR-SoM Spisová značka: 13283/2020/ÚPRR Vyřizuje / telefon/ e-mail: MgA. Magdalena Součková/184/uprr3@muberoun.cz

Liteň, areál kostela sv. Petra a Pavla – restaurování výklenkové kapličky se sochou sv. Jana Nepomuckého v ohradní zdi na pp. č. 3

ROZHODNUTÍ

(Závazné stanovisko)

Městský úřad Beroun, odbor územního plánování a regionálního rozvoje, jako příslušný orgán státní památkové péče (dále jen „orgán památkové péče“) dle ust. § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“), k žádosti podané dne 10. 12. 2020 vlastníkem pozemku p. č. 3 v k. ú. Liteň a výklenkové kapličky sv. Jana Nepomuckého se sochou tohoto světce, která se zde nachází, Římskokatolickou farností Řevnice, IČ 47005653, se sídlem Náměstí krále Jiřího z Poděbrad 20, 252 30 Řevnice (účastník řízení podle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „správní řád“) zastoupenou farářem, p. Ing. Mgr. Robertem Hanačíkem, dále zastoupenou na základě písemné plné moci Městysem Liteň, IČ: 00233501, se sídlem Náměstí 71, 267 27 Liteň, zastoupený, starostou Filipem Kaštánkem podle ust. § 14 odst. 1 památkového zákona ve věci vydání závazného stanoviska k návrhu restaurování výklenkové kapličky se sochou sv. Jana Nepomuckého (přílohou žádosti je restaurátorský záměr restaurování kaple a sochy zpracovaný Jarmilem Plachým ak. soch a restaurátorem v Praze 8. 11. 2017; žádost byla doplněna dne 21. 12. 2020 o další variantu restaurátorského záměru zpracovaného ak. soch. Vojtěchem Adamcem z 17. 12. 2020 – pouze k restaurování sochy) na pp. č. 3 v k. ú. a obci Liteň, která je součástí nemovité kulturní památky kostel sv. Petra a Pavla zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 19453/2-343, **vydává** po písemném odborném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze (dále jen „NPÚ-ÚOPSC“), čj. NPÚ-321/99206/2020 ze dne 3. 2. 2021 a čj. NPÚ-321/103154/2020 ze dne 4. 2. 2021 podle § 14 odst. 1, 3 a 8 památkového zákona, podle § 10 odst. 3 a 4 Vyhlášky č. 66/1988 Sb., provedení zákona ČNR o státní památkové péči (dále jen „Vyhláška“) toto

z á v a z n é s t a n o v i s k o :

- A .** Provedení restaurování výklenkové kapličky se sochou sv. Jana Nepomuckého na pp. č. 3 v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla dle restaurátorského záměru zpracovaného ak. soch. Jarmilem Plachým, dle předloženého restaurátorského záměru:

Kaple:

- provedení průzkumu barevných omítkových vrstev na kapli a stratigrafického průzkumu povrchu sochy,
- provedení průzkumu salinity a petrografie,

- odstranění silně narušených a nepůvodních omítkových vrstev na kapli, na soudržných omítkách šetrné odstranění druhotných barevných nátěrů,
- zpevnění povrchu,
- doplnění chybějících ploch omítek vápennou omítkou obdobného složení jako původní omítky,
- přeosazení uvolněné části stříšky, očištění pískovce, jeho zpevnění organokřemičitanů, plastické domodelování a barevná retuš,
- nátěr omítek vápenným nátěrem dle nálezové situace a vyhodnocení dle průzkumu,

Socha se soklem:

- očištění od prachových depozitů, druhotných barevných úprav a doplňků,
- omytí a zpevnění organokřemičitanů, plastické domodelování, lokální barevná retuš a hydrofobizace,
- rekonstrukce kovového atributu svatozáře z mědi včetně pozlacení plátkovým zlatem,
- vypracování závěrečné restaurátorské zprávy včetně fotodokumentace.

j e p ř í p u s t n é

z hlediska zájmů státní památkové péče ve smyslu ust. § 14 odst. 3 památkového zákona a ust. § 10 odst. 3 Vyhlášky, při dodržení těchto podmínek:

1. Na kapličce bude provedena pouze lokální oprava dožilých nesoudržných vrstev omítek bez použití sanační omítky či penetrace. Na opravu bude použita vápenná směs stejného složení jako historická omítka. Vápenná omítka bude utažena dřevěným hladítkem a opatřena vápenným nátěrem nanášeným štětkou.
2. Štukatérsky bude obnovena původní profilace architektonických článků dle nálezové situace. Práce bude provádět štukatér se zkušeností s obnovou historických objektů. Profilace bude předem konzultována se zástupcem památkové péče.
3. Barevnost fasád bude vycházet z historické barevnosti prokázané nálezovou situací stratigrafického průzkumu. Barevné vzorky, provedené přímo na omítku kapličky, budou konzultovány se zástupcem NPÚ-ÚOPSČ a odsouhlaseny zástupcem orgánu památkové péče.
4. Bude obnovený terén kolem kapličky s odkrytím profilace stupně u paty kapličky.
5. Před zahájením restaurátorských prací bude proveden komplexní restaurátorský průzkum (laboratorní posouzení stratigrafie povrchových úprav, salinity). Bude zpracováno grafické vyhodnocení stavu. Po vyhodnocení průzkumu budou jeho výsledky konzultovány se zástupci památkové péče a dále bude revidován výše uvedený restaurátorský záměr.
6. Před zahájením vlastních restaurátorských prací bude vlastníkem svoláno vstupní jednání za účasti pověřeného restaurátora a zástupců památkové péče (NPÚ-ÚOPSČ a orgánu památkové péče), na kterém bude předložen a konzultován doplněný restaurátorský záměr.
7. Budou provedeny zkoušky navrhovaných restaurátorských postupů, které budou předloženy k posouzení orgánům památkové péče.
8. Fragменты historických povrchových úprav budou zachovány a konzervovány. Pro výrobu nové svatozáře bude nejprve proveden model v měřítku 1:1, který bude předložen k posouzení orgánům památkové péče. Teprve po jeho schválení je možné přistoupit k vlastní výrobě.
9. V procesu stavebních prací i restaurování budou svolávány vlastníkem kontrolní dny. Bude konzultován především rozsah snímání druhotných vysprávek, způsob a rozsah provádění doplňků i barevných retuší.
10. Během prací bude pořizována průběžná dokumentace pro restaurátorskou zprávu (nejlépe prostřednictvím pověřeného restaurátora). Předání ukončených prací se uskuteční v rámci komise za účasti zástupce vlastníka, zástupce NPÚ-ÚOPSČ a zástupce výkonného orgánu památkové péče. V rámci řízení bude předán originál restaurátorské zprávy NPÚ-ÚOPSČ k

archivování. Podoba restaurátorské zprávy je dána § 10 odst. 4 Vyhlášky k provedení zákona č. 20/1987 Sb.

B . Provedení restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého ve výklenkové kapličce na pp. č. 3 v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla dle restaurátorského záměru zpracovaného ak. soch. Vojtěchem Adamcem dle předloženého restaurátorského záměru:

- doplnění restaurátorského průzkumu,
- biocidní ošetření pomocí přípravku Mechstop fy Imesta,
- očištění a omytí s užitím teplé vody, smáčedel a nízkotlaké páry,
- dočištění sochy a podstavce zejména od pozůstatků krust pomocí laseru,
- injektáž vlasových trhlin pomocí prostředku na akrylátové bázi Paraloid B72 fy Imesta popř. pomocí prostředku na bázi organokřemičitanů řady Funcosil fy Imesta Remmers s příslušným minerálním plnivem
- celkové zpevnění kamene napuštěním prostředkem na bázi etylesteru kyseliny křemičité Ifest OH 100 fy Imesta za sníženého tlaku (vakuově)
- provedení doplňků chybějící modelace v umělém kameni na minerální bázi PETRA C fy AQUA Bárta probarveným ve hmotě minerálními pigmenty fy Bayferrox se změkčením hmoty přidáním písku odpovídající barevnosti a zrnitosti,
- lokální barevná retuš minerálními pigmenty fy Bayferrox rozpuštěnými v 5% roztoku Primalu AC 35,
- preventivní biocidní ošetření přípravkem Mechstop fy Imesta a hydrofobizace přípravkem IW 290 fy Imesta,
- sejmutí sochy a podstavce a jejich transfer do dočasného depozitu a jejich opětovné osazení do kapličky na armaturu z nerez oceli a maltu na vápenné bázi,
- vypracování závěrečné restaurátorské zprávy včetně fotodokumentace.

j e p ř í p u s t n é

z hlediska zájmů státní památkové péče ve smyslu ust. § 14 odst. 3 památkového zákona a ust. § 10 odst. 3 Vyhlášky, při dodržení těchto podmínek:

1. Socha bude osazena do opravené niky kapličky. Oprava kaple bude provedena dle restaurátorského záměru zpracovaného Jarmilem Plachým ak. soch. a restaurátorem v listopadu 2017 a dle podmínek stanovených ve výrokové části A tohoto rozhodnutí.
3. Před zahájením restaurátorských prací bude proveden komplexní restaurátorský průzkum (laboratorní posouzení stratigrafie povrchových úprav, salinity). Bude zpracováno grafické vyhodnocení stavu. Po vyhodnocení průzkumu budou jeho výsledky konzultovány se zástupci památkové péče a dále bude revidován výše uvedený restaurátorský záměr.
4. Před zahájením vlastních restaurátorských prací bude vlastníkem svoláno vstupní jednání za účasti pověřeného restaurátora a zástupců památkové péče (NPÚ-ÚOPSČ a orgánu památkové péče), na kterém bude předložen a konzultován doplněný restaurátorský záměr.
5. Budou provedeny zkoušky navrhovaných restaurátorských postupů, které budou předloženy k posouzení orgánům památkové péče.
6. Fragменты historických povrchových úprav budou zachovány a konzervovány. Pro výrobu nové svatozáře bude nejprve proveden model v měřítku 1:1, který bude předložen k posouzení orgánům památkové péče. Teprve po jeho schválení je možné přistoupit k vlastní výrobě.

7. V procesu stavebních prací i restaurování budou svolávány vlastníkem kontrolní dny. Bude konzultován především rozsah snímání druhotných vysprávek, způsob a rozsah provádění doplňků i barevných retuší.
8. Během prací bude pořizována průběžná dokumentace pro restaurátorskou zprávu (nejlépe prostřednictvím pověřeného restaurátora). Předání ukončených prací se uskuteční v rámci komise za účasti zástupce vlastníka, zástupce NPÚ-ÚOPSC a zástupce výkonného orgánu památkové péče. V rámci řízení bude předán originál restaurátorské zprávy NPÚ-ÚOPSC k archivování. Podoba restaurátorské zprávy je dána §10 odst. 4 Vyhlášky k provedení zákona č. 20/1987 Sb.

O d ů v o d n ě n í

Dne 10. 12. 2020 podala Římskokatolická farnost Řevnice, IČ 47005653, se sídlem Náměstí krále Jiřího z Poděbrad 20, 252 30 Řevnice, zastoupená farářem, p. Ing. Mgr. Robertem Hanačíkem, dále zastoupená Městysem Liteň, IČ: 00233501, se sídlem Náměstí 71, 267 27 Liteň, zastoupený, starostou Filipem Kaštánkem žádost o vydání závazného stanoviska podle § 14 odst. 1 památkového zákona k záměru restaurování výklenkové kaple se sochou sv. Jana Nepomuckého na pp. č. 3 v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla v k. ú. a obci Liteň. Navržené stavební práce podléhají rozhodovací pravomoci stavebního úřadu, proto orgán památkové péče vydává v souladu s ust. § 44a odst. 3 památkového zákona toto závazné stanovisko podle ust. § 149 odst. 1 správního řádu jako dotčený orgán ve správním řízení, které je věcně příslušný vést stavební úřad.

Areál kostela sv. Petra a Pavla, jehož součástí je ohradní zeď s výklenkovou kapličkou sv. Jana Nepomuckého s sochou tohoto světce na pp. č. 3 v k. ú. a obci Liteň je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 19453/2-343. Socha sv. Jana Nepomuckého je datována do roku 1718, samotná kaplička je mladšího data, lze předpokládat, že vznikla při celkové opravě kostela v období 1880 – 1906.

Orgán památkové péče stanovil okruh účastníků řízení podle příslušných ustanovení správního řádu. Účastníkem řízení podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu je žadatel, který je jediným vlastníkem dotčené nemovitosti. Další účastníci řízení podle § 27 odst. 2 a 3, a § 28 odst. 1 správního řádu v řízení nejsou, protože posouzením přípustnosti navržené restaurátorské opravy nemohou být dotčeny ve svých právech jiné osoby, zvláštní zákon jiným osobám účastenství v tomto řízení nestanovuje, a ani jiné osoby o sobě netvrdí, že jsou účastníky řízení.

Předmětem žádosti je posouzení restaurování výklenkové kapličky se sochou sv. Jana Nepomuckého. Předloženy byly 2 restaurátorské záměry. Nejprve záměr na restaurování kaple i sochy a následně byl k žádosti doplněn ještě další restaurátorský záměr, týkající se pouze samotné sochy světce.

Výklenková kaplička se sochou sv. Jana Nepomuckého se nachází v zalomení staré hřbitovní zdi kolem kostela sv. Petra a Pavla, v její východní části u silnice vedoucí kolem ohradní zdi zámku. Kaple je ukončena tympanonem se zubořezem, který je nesený pilastry s rovnými patkami a hlavicemi. Stříška - tympanon je kamenný, tvořený dvěma kusy pískovce. Jedná se o zděnou stavbičku z cihel, nahozenou omítkou s použitím vyrovnávacích plent pod omítkou. Na profilovaném podstavci s nápisovou kartuší je postava světce v tradičním úboru s biretem na hlavě, figura stojí v kontrapostu na pravé noze, levá noha je nakročena, hlava nachýlena k pravé straně. Na pravém předloktí drží kříž s korpusem, levá ruka přidržuje dolní rameno kříže. Při optickém ohledání nejsou patrné zbytky polychromií.

Záměr č. 1

Restaurování kapličky včetně sochy sv. Jana Nepomuckého dle restaurátorského záměru od ak. soch. Jarmila Plachého:

Kaple:

- provedení průzkumu barevných omítkových vrstev na kapli a stratigrafického průzkumu povrchu sochy,
- provedení průzkumu salinity a petrografie,
- odstranění silně narušených a nepůvodních omítkových vrstev na kapli, na soudržných omítkách šetrné odstranění druhotných barevných nátěrů,
- zpevnění povrchu,
- doplnění chybějících ploch omítek vápennou omítkou obdobného složení jako původní omítky,
- přeosazení uvolněné části stříšky, očištění pískovce, jeho zpevnění organokřemičitanů, plastické domodelování a barevná retuš,
- nátěr omítek vápenným nátěrem dle nálezové situace a vyhodnocení dle průzkumu,

Socha se soklem:

- očištění od prachových depozitů, druhotných barevných úprav a doplňků,
- omytí a zpevnění organokřemičitanů, plastické domodelování, lokální barevná retuš a hydrofobizace,
- rekonstrukce kovového atributu svatozáře z mědi včetně pozlacení plátkovým zlatem,
- vypracování závěrečné restaurátorské zprávy včetně fotodokumentace.

Orgán památkové péče vycházel při posuzování žádosti z odborného písemného vyjádření NPÚ-ÚOPSC čj. NPÚ-321/99206/20220 ze dne 3. 2. 2020 zpracovaného v souladu s ust. § 14 odst. 6 a 7 památkového zákona k záměru restaurování kapličky včetně sochy sv. Jana Nepomuckého dle restaurátorského záměru od ak. soch. Jarmila Plachého. NPÚ-ÚOPSC v písemném odborném vyjádření uvedl, že návrh bude v souladu s požadavky památkové péče při dodržení těchto podmínek:

1. *Na kapličce bude provedena pouze lokální oprava dožilých nesoudržných vrstev omítek bez použití sanační omítky či penetrace. Na opravu bude použita vápenná směs stejného složení jako historická omítka. Vápenná omítka bude utažena dřevěným hladítkem a opatřena vápenným nátěrem nanášeným štětkou.*
2. *Štukatérsky bude obnovena původní profilace architektonických článků dle nálezové situace. Práce bude provádět štukatér se zkušeností s obnovou historických objektů. Profilace bude předem konzultována se zástupcem památkové péče.*
3. *Barevnost fasád bude vycházet z historické barevnosti prokázané nálezovou situací stratigrafického průzkumu. Barevné vzorky, provedené přímo na omítku kapličky, budou konzultovány se zástupcem NPÚ ÚOP SC a odsouhlaseny zástupcem výkonného orgánu památkové péče.*
4. *Bude obnovený terén kolem kapličky s odkrytím profilace stupně u paty kapličky.*
5. *Před zahájením restaurátorských prací bude proveden komplexní restaurátorský průzkum (laboratorní posouzení stratigrafie povrchových úprav, salinity). Bude zpracováno grafické vyhodnocení stavu. Po vyhodnocení průzkumu budou jeho výsledky konzultovány se zástupci památkové péče a dále bude revidován výše uvedený restaurátorský záměr.*
6. *Před zahájením prací bude vlastníkem svoláno vstupní jednání za účasti pověřeného restaurátora a zástupce NPÚ.*
7. *Budou provedeny zkoušky navrhovaných restaurátorských postupů, které budou předloženy k posouzení orgánům památkové péče.*

8. *Fragmenty historických povrchových úprav budou zachovány a konzervovány. Pro výrobu nové svatozáře bude nejprve proveden model v měřítku 1:1, který bude předložen k posouzení orgánům památkové péče. Teprve po jeho schválení je možné přistoupit k vlastní výrobě.*
9. *V procesu stavebních prací i restaurování budou svolávány vlastníkem kontrolní dny. Bude konzultován především rozsah snímání druhotných vysprávek, způsob a rozsah provádění doplňků i barevných retuší.*
10. *Během prací bude pořizována průběžná dokumentace pro restaurátorskou zprávu. Předání ukončených prací se uskuteční v rámci komise za účasti zástupce vlastníka, zástupce NPÚ ÚOPSC a zástupce výkonného orgánu památkové péče. V rámci řízení bude předán originál restaurátorské zprávy NPÚ ÚOPSC k archivování. Podoba restaurátorské zprávy je dána §10 odst. 4 Vyhlášky k provedení zákona č. 20/1987 Sb.*

NPÚ-ÚOPSC své stanovisko odůvodnil takto:

Ad.1. Fasádní omítky jsou nositelem mnoha informací dokládajících barevné, materiálové a strukturální řešení fasád historické zástavby v různých obdobích. Po jejich odstranění tyto informace nenávratně zaniknou. Zachování maximálního množství omítek je proto z pohledu památkové péče jednou z určujících podmínek pro uchování výpovědné hodnoty domku do budoucna. Materiálové řešení s použitím vápenných směsí vychází z potřeby zachování prodyšnosti konstrukcí bez zbytečného uzavření vlhkosti ve zdivu, z nutnosti zachování starších vrstev v dlouhodobém horizontu a umožnění jednotného stárnutí fasádních omítek jako celku.

Ad.2. Profilace římsy vychází z přesných pravidel provádění říms v klasicistním období, je hlavním výrazovým prostředkem fasád. Její profilace musí být vytažena odborně a musí navazovat na historický profil.

Ad.3. Barevnost fasád, použitý materiál, způsob uhlazení povrchu a řemeslně kvalitně provedená štuková výzdoba jsou hlavní výrazové prvky památky. Cílem obnovy povrchů je zachování maximální míry autenticity a prezentace kaple v historicky věruhodném výrazu a barevnosti.

Ad.4. Postupem času došlo k navýšení terénu v okolí kapličky a „utopení“ profilace stupně. Obnovení původního stavu pomůže ke kvalitnější prezentaci celého díla a mírně může zlepšit vlhkostní poměry v patní části zdiva a omítek.

Ad.5. Z předloženého restaurátorského návrhu vyplývá, že všechny průzkumy je třeba ještě provést. Pro stanovení či upřesnění dalšího postupu je třeba znát všechny výchozí poznatky o památce.

Ad.6. Svolání vstupního jednání je nutné z důvodu seznámení s případnými změnami postupu restaurování, které mohou souviset s poznatky, které budou průzkumem teprve rozpoznány.

Ad.7. Zkoušky postupů, zejména úprav je nutné odsouhlasit na začátku prací, kdy je možné ještě celkovou restaurátorskou práci přizpůsobit výsledku jednání všech zúčastněných stran.

Ad.8. Fragmenty historických výmaleb jsou cenným informačním zdrojem o památce i do budoucna. Vzhledem k tomu, že je socha část své existence chráněna kaplí, může být zachovaných fragmentů více a jejich další zachování je pravděpodobnější. Předložení modelu svatozáře 1:1 je nejosvědčenějším přístupem názornosti pro všechny zúčastněné strany

Ad.9. Odsouhlasení rozsahu snímání vysprávek je nutné odsouhlasit z důvodu ochrany maxima původního materiálu sochy i vysprávek, které jsou ještě funkční; každé vyjmutí funkční vysprávky může při odnímání odebrat originální materiál. Odsouhlasení barevných retuší je třeba pro názornost, aby nebyla celá socha provedena v nevyhovující barevnosti

Ad.10. Podoba restaurátorské zprávy je dána §10 odst. 4 Vyhlášky k provedení zákona č. 20/1987 Sb.

Záměr č. 2

Restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého se soklem dle restaurátorského záměru od ak. soch. Vojtěcha Adamce:

- doplnění restaurátorského průzkumu,
- biocidní ošetření pomocí přípravku Mechstop fy Imesta,
- očištění a omytí s užitím teplé vody, smáčedel a nízkotlaké páry,
- dočištění sochy a podstavce zejména od pozůstatků krust pomocí laseru,
- injektáž vlasových trhlin pomocí prostředku na akrylátové bázi Paraloid B72 fy Imesta popř. pomocí prostředku na bázi organokřemičitanů řady Funcosil fy Imesta Remmers s příslušným minerálním plnivem
- celkové zpevnění kamene napuštěním prostředkem na bázi etylesteru kyseliny křemičité Ifest OH 100 fy Imesta za sníženého tlaku (vakuově)
- provedení doplňků chybějící modelace v umělém kameni na minerální bázi PETRA C fy AQUA Bárta probarveným ve hmotě minerálními pigmenty fy Bayferrox se změkčením hmoty přidáním písku odpovídající barevnosti a zrnitosti,
- lokální barevná retuš minerálními pigmenty fy Bayferrox rozpuštěnými v 5% roztoku Primalu AC 35,
- preventivní biocidní ošetření přípravkem Mechstop fy Imesta a hydrofobizace přípravkem IW 290 fy Imesta,
- sejmutí sochy a podstavce a jejich transfer do dočasného depozitu a jejich opětovné osazení do kapličky na armaturu z nerez oceli a maltu na vápenné bázi,
- vypracování závěrečné restaurátorské zprávy včetně fotodokumentace.

Orgán památkové péče vycházel při posuzování žádosti z odborného písemného vyjádření NPÚ-ÚOPSC čj. NPÚ-321/99206/20220 ze dne 3. 2. 2020 zpracovaného v souladu s ust. § 14 odst. 6 a 7 památkového zákona k záměru restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého (vč. podstavce) ve výklenkové kapličce ohradní zdi dle restaurátorského záměru od ak. soch. Vojtěcha Adamce. NPÚ-ÚOPSC v písemném odborném vyjádření uvedl, že návrh bude v souladu s požadavky památkové péče při dodržení těchto podmínek:

1. *Socha bude osazena do opravené niky kapličky. Oprava kaple bude provedena dle podmínek písemného vyjádření NPÚ č.j. NPU-321/99206/2020 (dle návrhu opravy Jarmila Plachého ak. soch. a restaurátorem v listopadu 2017).*
2. *Bude provedena rekonstrukce kovového atributu svatozáře z mědi včetně pozlacení plátkovým zlatem,*
3. *Před zahájením restaurátorských prací bude proveden komplexní restaurátorský průzkum (laboratorní posouzení stratigrafie povrchových úprav, salinity). Bude zpracováno grafické vyhodnocení stavu. Po vyhodnocení průzkumu budou jeho výsledky konzultovány se zástupci památkové péče a dále bude revidován výše uvedený restaurátorský záměr.*
4. *Před zahájením prací bude vlastníkem svoláno vstupní jednání za účasti pověřeného restaurátora a zástupce NPÚ.*
5. *Budou provedeny zkoušky navrhovaných restaurátorských postupů, které budou předloženy k posouzení orgánům památkové péče.*
6. *Fragmenty historických povrchových úprav budou zachovány a konzervovány. Pro výrobu nové svatozáře bude nejprve proveden model v měřítku 1:1, který bude předložen k posouzení orgánům památkové péče. Teprve po jeho schválení je možné přistoupit k vlastní výrobě.*
7. *V procesu stavebních prací i restaurování budou svolávány vlastníkem kontrolní dny. Bude konzultován především rozsah snímání druhotných vysprávek, způsob a rozsah provádění doplňků i barevných retuší.*

8. *Během prací bude pořizována průběžná dokumentace pro restaurátorskou zprávu. Předání ukončených prací se uskuteční v rámci komise za účasti zástupce vlastníka, zástupce NPÚ ÚOPSC a zástupce výkonného orgánu památkové péče. V rámci řízení bude předán originál restaurátorské zprávy NPÚ ÚOPSC k archivování.*

NPÚ-ÚOPSC své stanovisko odůvodnil takto:

- Ad.1. Socha světce je osazena do niky omítané vápennou omítkou v havarijním stavu. Po transferu sochy do ateliéru bude možné omítky niky opravit a tím připravit pozadí pro plastiku. Vzhledem k tomu, že kapličky je ve špatném stavu a do tympanonu, tvořícího zároveň kamennou stříšku, zatéká, je nezbytné prioritně provést stavební opravu kapličky. K její opravě byl zpracován záměr (Jarmil Plachý ak.soch.-restaurátor, listopad 2017), který byl posouzen zástupcem NPÚ v odborném vyjádření č.j. NPU-321/99206/2020.*
- Ad.2. Atribut světce - svatozář s pěti hvězdami je nedílnou součástí ikonického ztvárnění sv. Jana Nepomuckého. Sv. Jan Nepomucký je jediným světcem vedle Panny Marie, jehož svatost je naznačena hvězdami.*
- Ad.3. Předložený restaurátorský záměr počítá s provedením řádného rozšířeného průzkumu; pokud možno těsně před zahájením prací, aby jeho výsledky byly maximálně aktuální.*
- Ad.4. Svolání vstupního jednání je nutné z důvodu seznámení s případnými změnami postupu restaurování, které mohou souviset s poznatky, které budou průzkumem teprve rozpoznány.*
- Ad.5. Zkoušky postupů, zejména úprav je nutné odsouhlasit na začátku prací, kdy je možné ještě celkovou restaurátorskou práci přizpůsobit výsledku jednání všech zúčastněných stran.*
- Ad.6. Fragmenty historických výmaleb jsou cenným informačním zdrojem o památce i do budoucnosti. Vzhledem k tomu, že je socha část své existence chráněna kaplí, může být zachovaných fragmentů více a jejich další zachování je pravděpodobnější. Předložení modelu svatozáře 1:1 je nejosvědčenějším přístupem názornosti pro všechny zúčastněné strany*
- Ad.7. Odsouhlasení rozsahu snímání vysprávek je nutné odsouhlasit z důvodu ochrany maxima původního materiálu sochy i vysprávek, které jsou ještě funkční; každé vyjmutí funkční vysprávky může při odnímání odebrat originální materiál. Odsouhlasení barevných retuší je třeba pro názornost, aby nebyla celá socha provedena v nevyhovující barevnosti*
- Ad.8. Podoba restaurátorské zprávy je dána §10 odst. 4 Vyhlášky k provedení zákona č. 20/1987 Sb.*

V souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu bylo umožněno účastníkovi řízení vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním. Účastník řízení (městys Liteň) sdělil orgánu památkové péče, že uvedené podmínky bere na vědomí a požádal o vydání závazného stanoviska k oběma variantám restaurování.

Při posuzování žádosti zkoumal orgán památkové péče, zda navržená restaurátorská oprava neohrozí veřejný zájem chráněný státní památkovou péčí. Pod veřejným zájmem chráněným státní památkovou péčí se v tomto případě rozumí ochrana kulturní památky, jejího technického stavu, historické, umělecké a vypovídací hodnoty, ochrana před zničením, poškozením nebo zcizením.

Na základě odborného vyjádření NPÚ-ÚOPSC konstatuje, že *kaple se sochou je ve špatném stavu. Omítky na zdivu kaple jsou uvolněné, narušené prasklinami a odpadávají, starší omítky v nice jsou narušené a odlupují se. Kamenná stříška je rozestoupená, ložní spára uvolněná. Pískovec sochy je narušen korozí a silně znečištěn prachovými depozity a krustami způsobujícími hloubkovou degradaci kamene. Místy chybí profilace, zejména kartuše.* Provedení restaurátorských prací je tedy nezbytné pro další zachování památky jako takové a pro uchování její autenticity, neboť odložením opravy by došlo k dalšímu chátrání a následná oprava by byla jednak nákladnější a mnohé detaily a informace které se nacházejí ne povrchu sochy by již byly nenávratně ztraceny.

Posuzovány byly dva restaurátorské záměry. Záměr od pana Plachého zahrnuje kompletní restaurování kapličky a sochy, záměr pana Adamce počítá pouze s restaurováním sochy se soklem. V obou záměrech je navržen postup prací, který je jak po technologické, tak po materiálové stránce vhodný. Ve vyjádření NPÚ-ÚOPSC jsou stanoveny podmínky upřesňující tento postup co se týče vlastností materiálů a rozsahu zásahů. Upřesněny jsou také detaily a podrobnosti, které v záměru nejsou specifikovány (např. doplnění svatozáře, či terénní úpravy okolí kaple). Orgán památkové péče souhlasí s názorem NPÚ-ÚOPSC, že podmínkou osazení zrestaurované sochy je ukončení opravy kapličky, aby zrestaurované soše nehrozilo nebezpečí poškození při opravách kaple. Orgán památkové péče posuzoval restaurátorské záměry zvlášť, tak aby byly uvedené podmínky zřejmé.

Po posouzení žádosti dospěl orgán památkové péče k závěru, že podmínky stanovené NPÚ-ÚOPSC jsou opodstatněné a přejal je do výrokové části závazného stanoviska. Tyto podmínky byly mírně upraveny, tak aby odpovídaly běžně stanovovaným podmínkám v obdobných případech, aby byly

Po provedeném posouzení žádosti vydal orgán památkové péče závazné stanovisko, jak je uvedeno výše.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat odvolání ke Krajskému úřadu Středočeského kraje, odboru kultury a památkové péče, se sídlem Zborovská ul. 11, 150 21 Praha 5, do 15 dnů ode dne jeho oznámení, podáním u Městského úřadu Beroun, odboru územního plánování a regionálního rozvoje, Husovo náměstí čp. 68, Beroun – Centrum (§ 81 odst. 1, § 83 odst. 1, § 86 odst. 1 správního řádu).

Otisk úředního razítka.

MgA. Magdalena Součková v. r.
referent památkové péče

Za správnost vyhotovení: Ing. Eliška Bělohoubková

zápis z kontrolního dne - č. 1 - Restaurování
vyklenuté kaple a ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla
v Litni - dne 8.8.2024

přítomni: Jurojda Tomáš - starosta
př. ing. M. Lindauerová - NPOÚD s.r.o.
p. Kliment Václav - správce ^{lindauerova.marketa@npou.cz}
Jaromír Plachý - restaurátor
př. ing. Novotná - Město Beroun - omlázená

Před zahájením prací byl ověřen dnešní stav kaplečky.
Bylo zjištěno, konstatováno - původní omítky se dochovály
jen v níce, na plošti kaple jsou novodobé omítky
s vysokým obsahem cementu. Dochází k odpadávání
omítky ve velkých plochách včetně porcelánové vrstvy
cihelného zdiva. Kořenový systém náletové dřeviny
- brázy rozešly stříšku tympanonu a zasahuje až k
kořenům až do střední části kaple.

Přízkamem barevnosti byla zjištěna jako proměnlivá
vrstva - šedý rájenný nátěr na bílém rájenném podkladu.
Další barevné vrstvy jsou v okrajích odstíněch.

Byl schválen následující postup prací: budou
odstraňeny nevhodné novodobé omítky, narušené zdivo
bude zpevněno, při velké hmotnosti úbytku doplněno
cihly. Stříška tympanonu bude rozebrána bude odstra-
něn kořenový systém brázy. Poté bude stříška přesažena
do původního stavu.

Další kontrolní den bude svolán podle postupu prací
ke konci srpna.

J. Plachý

T. Jurojda

L. Novotná

Zápis z kontrolního dne - č. 2 - Restaurování
vyklenuté kaple v ohradní zdi kostela sv. Petra
a Pavla v Litni - dne 29. 8. 2024

přítomni: Tomáš Javajda - starosta
ing. M. Lindauerová - NPÚ OPSO - omluvena
p. Vočlár Kliment - správce
ing. Novotná - MěU Beroun
Jarmil Plachý - restaurátor

Byla provedena prohlídka stáru kaple po sejmutí
teč neodolavých cementových omítek. Cihelná zdi kaple
je značně narušená, povrchová vrstva cihel byla sehnuta
i s cementovou omítkou. Vyčleněné plastické prvky vřms
jsou opracovány sokosním pro profilaci, která se nedochovala.

Při poslední opravě byla zjednodušena na rovné plochy.
Jedná se o profil pod štítkem, nad hlavicí pilastry
a profil soklové vřmsy.

Více byl ponechán fragment původní omítky včetně náletů.
Byl odkopán tetěn před pískovcovým stupněm. Kovový
systém byl odstraněn. Byly předloženy výsledky rozboru
stratigrafie barevných vrstev a petrografické homogeny.

Byl konzultován následující postup práce:

- bude obnovena profilace rodových vřms podle nártku
který bude zpracován
- chybějící velké hmoty cihelného zdiva budou dozděny
ze starých ostře patkových cihel
- namíšený povrch cihel bude zpernit organokремичитаны
- rozmrštěné části štítky a uvolněného štítu budou
přesazeny
- konečná barevná úprava omítkových vrstev - byla vybrána
podle přízkumu z okolním odstínem, který bude
vyzvonkovan a vybrán na KD

Práce probíhají v souladu se sděleným stanoviskem.

V Litni dne 29.8.2024

J. Plný / Prošků, T. Jirák

Zápis č. 3 z kontrolního dne 6.11.2024

Akce: Restaurování výklenkové kaple v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla v Litni

Přítomni: Tomáš Jurajda – starosta

Ing M. Lindauerová – NPÚ ÚOPSČ

p. Václav Kliment – správce

ing Novotná – MěÚ Beroun (později)

ak.soch Jarmil Plachý – restaurátor

Byla provedena prohlídka stavu kaple po dokončení rekonstrukce omítek ploch profilace říms a restaurování kamenné stříšky se štítem a kamenným stupněm pod průčelím kaple.

K provedeným práce nebyly výhrady ani připomínky a byly schváleny.

Byly předloženy vzorky barevného nátěru v okrovém tónu. Jako nejvhodnější byl vybrán odstín fy Keim Romanit 9051 (vápenný nátěr) tzv. zlatý okr

Na dotaz restaurátora byla konzultována možnost oplechování kamenné stříšky kaple olověným plechem o síle 1 mm s malými okapničkami při spodním okraji po stranách. Toto oplechování by prodloužilo životnost stříšky a bylo by bez nároku na běžnou údržbu (cca 2 x ročně) – čištění stříšky. Vzhledem k tomu, že tyto práce nebyly uvedeny v restaurátorském záměru a tedy ani nebylo řešeno v závazném stanovisku MěÚ Beroun, bylo dohodnuto následující:

Povrch stříšky bude hydrofobizován (roztokem přípravku Porosil VV Plus) na první dva roky provozu. V případě silného znečišťování stříšky a vodorovných partií říms pod ní bude dodatečně požádáno o souhlas s navrhovaným oplechováním.

Kolaudace hotového díla bude svolána na konec listopadu.

7.11.2024

T. Jurajda

KMJEČ Mikroanalytika

Adresa sídla: J. Zacha 786/11, Čelákovice

✉ kmjec@volny.cz, www.mikroanalytika.cz

Č. zak.: EAGLE-026/2024

Čelákovice, 24. srpna 2024

Zadavatel: p. Jarmil Plachý
ak. sochař a restaurátor
Novákových 5/375
18000 Praha 8 – Libeň

Zpráva o analýze

Do laboratoře vzorky doručeny dne 15. 07. 2024 osobně.

Název objektu: Liteň, výklenková kaple se sochou sv. Jana Nepomuckého, rejst.
číslo ÚSKP 19453/2-343

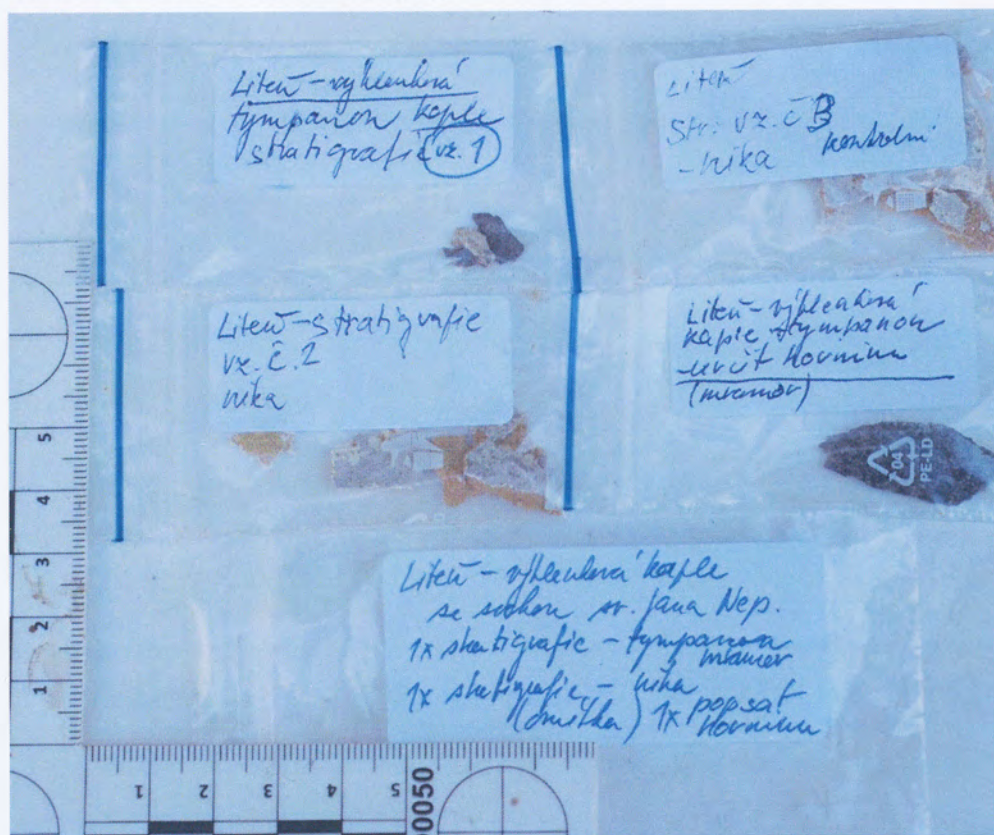
Předložené vzorky (viz obr. 1), ozn. vz. č.:

- 1 – tympanon kaple	- 2 – nika
- 3 – nika, kontrolní	- 4 – tympanon, hornina

Požadavkem zadavatele bylo:

- určit stratigrafii nátěrových vrstev na povrchu vzorků č. 1 – 3;
- identifikovat horninu vzorku č. 4.

Obr. 1 Předložené vzorky v obalech s popisy

Použité metody:

a/ Obrazová dokumentace dodaných vzorků.

b/ Stratigrafie vrstev na povrchu vzorků:

Příprava nábrusu pro určení stratigrafie (posloupnosti) nátěrových systémů:

- impregnace vzorku v dodaném stavu roztokem akrylátové pryskyřice (Paraloid B72) nebo epoxidovou pryskyřicí pro zabránění rozpadu, vydrolování a vymývání vzorků během odběru částí a přípravy nábrusů (dle potřeby);
- prohlídka vzorku neozbrojeným okem a pomocí stereomikroskopu, výběr zájmových a reprezentativních oblastí s nátěrovými vrstvami pro přípravu nábrusů;
- oddělení vybraných částí vzorku (odlomením, řezem diamantovým kotoučem, apod.);
- zalití oddělených částí nátěrovými vrstvami kolmo nebo dle potřeby šikmo k povrchu do transparentní pryskyřice;
- vybroušení zalitých vrstev na brusných papírech pod vodou, doleštění diamantovými suspenzemi.

Mikroskopická obrazová dokumentace nábrusu v odraženém viditelném bílém světle (na invertovaném mikroskopu nebo telecentrickou makrooptikou digitálním fotopřístrojem) a fluorescence v UV-A záření ($\lambda \sim 365$ nm) pomocí upraveného digitálního fotoaparátu a telecentrické makrooptiky s potřebnými filtry.

Doplnění rozměrové kalibrace a měřítka do obrazů podle použité zobrazovací soustavy. Popis kladu a vlastností vrstev včetně jejich vyznačení v obrazech. Měření v obrazech s použitím sw pro obrazovou analýzu.

c/ Identifikace horniny vzorku č. 4:

Vyžádáno jako externí analýza u firmy Lithea s.r.o., RNDr. Vladimír BULKA.

Použité přístroje a pomůcky:

- **digitální fotoaparát, makrooptika, telecentrický objektiv, měřítko, osvětlovače, filtry;**
- **lupa ruční zvětšení cca 3×;**
- **stereomikroskop, zvětšení cca 6 – 40×, režim šikmo dopadajícího světla;**
- **měřítko kalibrační přesné (1 cm s dělením na 0,1 mm), „L“ měřítko fotografické (mm+cm);**
- **xlenový 10% roztok fixační/petrifikační akrylátové pryskyřice Paraloid B72, epoxidová fixační pryskyřice Kulzer Technovit Epox;**
- **mikrofréza ruční s diamantovými řezacími kotoučky;**
- **tlakové a vakuové zalévací zařízení, formy a další pomůcky pro zalití vzorků do akrylátové/epoxidové pryskyřice;**
- **transparentní zalévací akrylátová pryskyřice (Kulzer Technovit 4006SE);**
- **metalografická bruska pro broušení pod vodou + spotřební materiál: brusné SiC fólie Struers 500 – 4000, leštící kotouče, brusné a leštící diamantové suspenze (6, 3 a 1 μ m);**
- **invertovaný mikroskop (objektivy 5×, 10× a 20×) s kamerou pro dokumentaci, režim šikmo dopadajícího viditelného světla;**
- **osvětlovač s UV-A čipem ($\lambda \sim 365$ nm), UV band-pass filtr UG1, fotografický UV filtr „Zeiss T* UV“, další potřebné fotografické filtry, digitální fotoaparát upravený pro snímání UV fluorescence s telecentrickou optikou;**
- **standard pro kalibraci bílé/neutrální šedé/černé – DANES PICTA tabulka GC3;**
- **sw pro analýzu obrazu;**
- **drobné laboratorní přístroje, pomůcky, materiál a chemikálie (ethanol čistý, popisovače, destilovaná voda, pinzety, skalpely a další laboratorní nástroje, laboratorní sklo apod.).**

Výsledky analýzy:

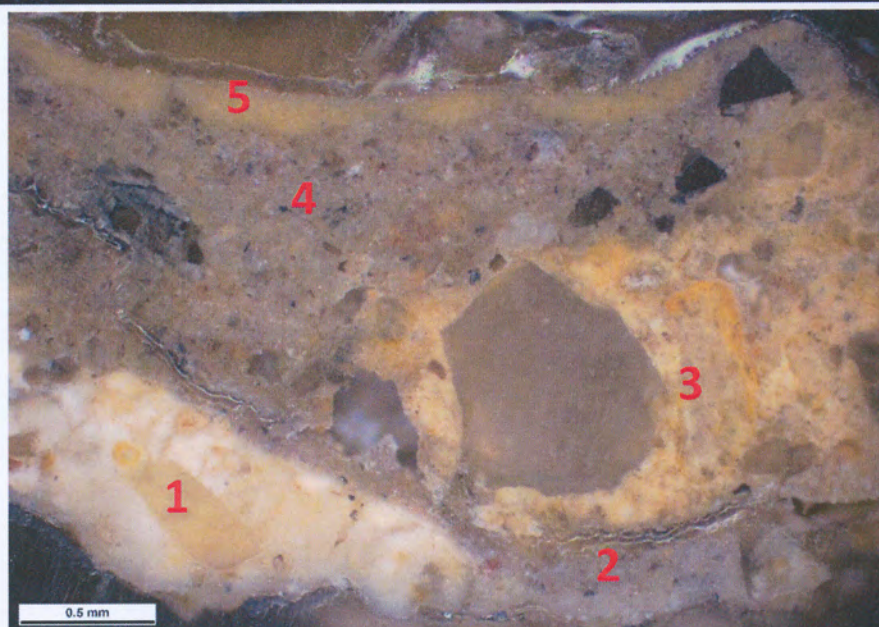
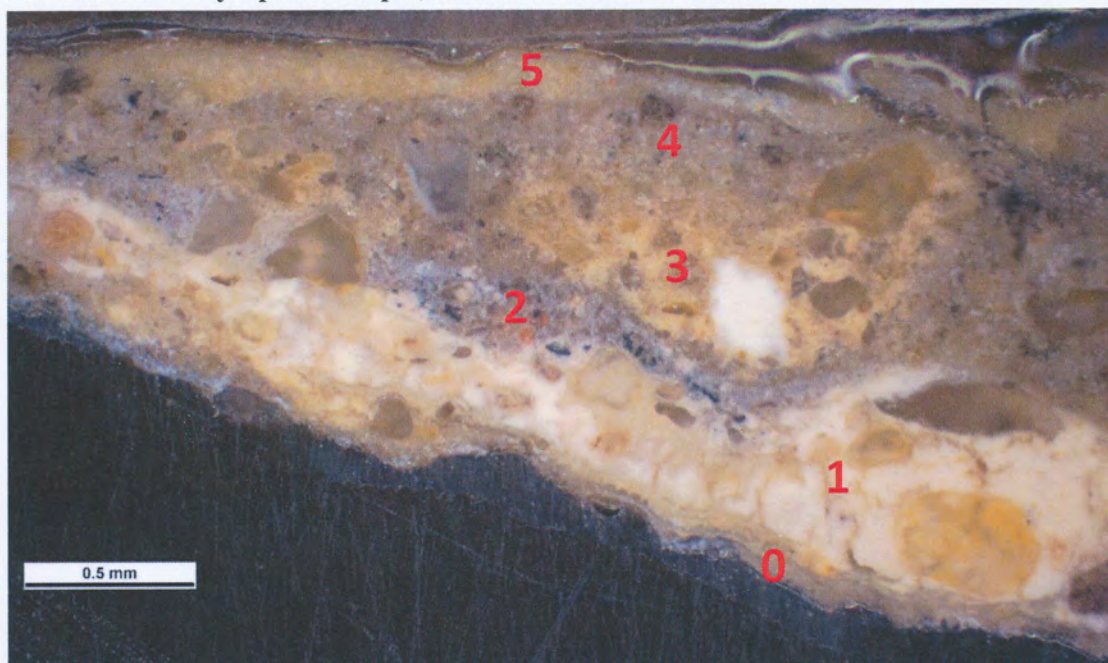
1/ Vzorek č. 1 – tympanon kaple – stratigrafie

Podklad vzorku se nepodařilo na předložených úlomcích identifikovat.

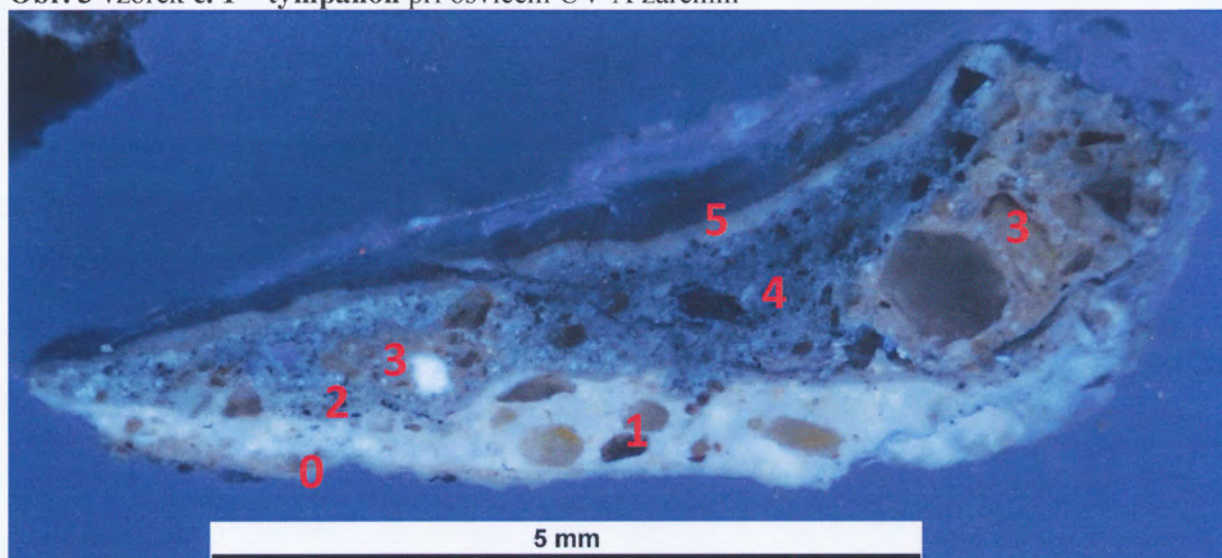
Spodní vrstva, pravděpodobně směřující k původnímu podkladu, je světle smetanová, velmi tenká (ozn. „1“ na obr. 2 a 3). Nad ní je silná nepravidelná vrstva bílé barvy s malými minerálními zrny („1“). Následuje šedá vrstva („2“), zastoupená jen místy a obsahující černá zrna. Nad ní je také jen lokálně zastoupená okrová vrstva („3“), obsahující malé minerální částice a bílé vměstky, pravděpodobně nedobře rozmíchané vápno. Nad touto vrstvou následuje nepravidelná šedohnědá vrstva („4“). Na povrchu úlomku je okrová jemnozrná nátěrová vrstva („5“) s tenkou korozní a znečištěnou vrstvou na povrchu.

Spodní dvě vrstvy („0“ a „1“) a vrstva „5“ na povrchu vykazují slabou fluorescenci při osvětlení UV-A zářením. **Stratigrafie v bílém odraženém světle – obr. 2. Fluorescence po osvětlení UV-A zářením ($\lambda \sim 365$ nm) – obr. 3.**

Obr. 2 vzorek č. 1 – tympanon kaple, nábrus v odraženém bílém světle

Obr. 3 vzorek č. 1 – tympanon při osvětlení UV-A zářením

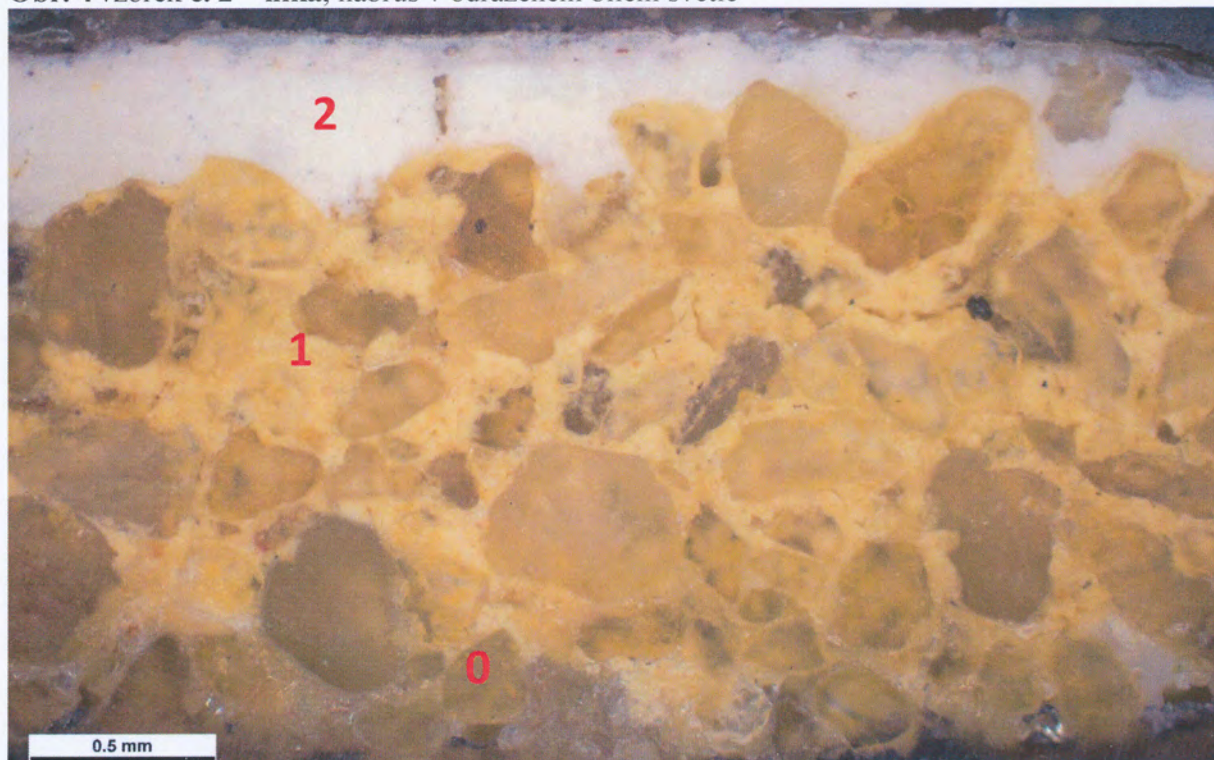
2/ Vzorek č. 2 – nika – stratigrafie

Podklad vzorku je tvořen nažloutlým jemnozrnným pískovcem (ozn. „0“ na obr. 4, 5).

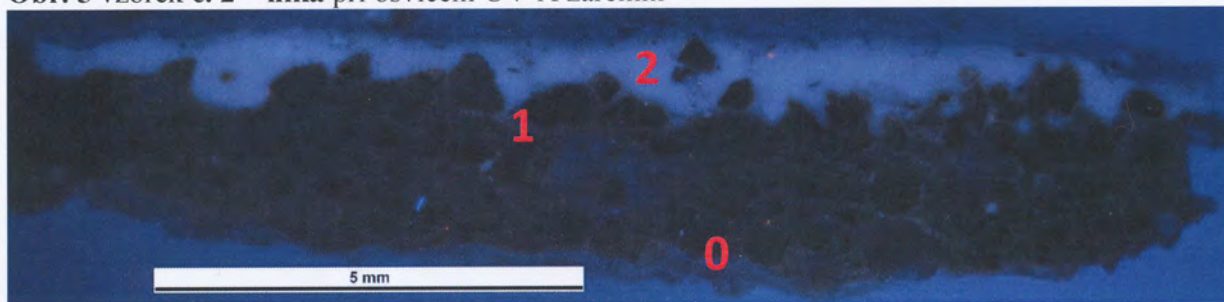
Na povrchu pískovce jsou póry mezi zrna vyplněny světle okrovou hmotou charakteru nátěru nebo výplňového tmelu („1“). Na povrchu vzorku je vrstva bílého jemnozrnného nátěru („2“) s korozní a mírně znečištěnou vrstvou na povrchu.

Povrchová bílá vrstva („2“) vykazuje slabou bílou fluorescenci při osvětlení UV-A zářením. Stratigrafie v bílém odraženém světle – obr. 2. Fluorescence po osvětlení UV-A zářením ($\lambda \sim 365$ nm) – obr. 3.

Obr. 4 vzorek č. 2 – nika, nábrus v odraženém bílém světle

Obr. 5 vzorek č. 2 – nika při osvětlení UV-A zářením

3/ Vzorek č. 3 – nika kontrolní – stratigrafie

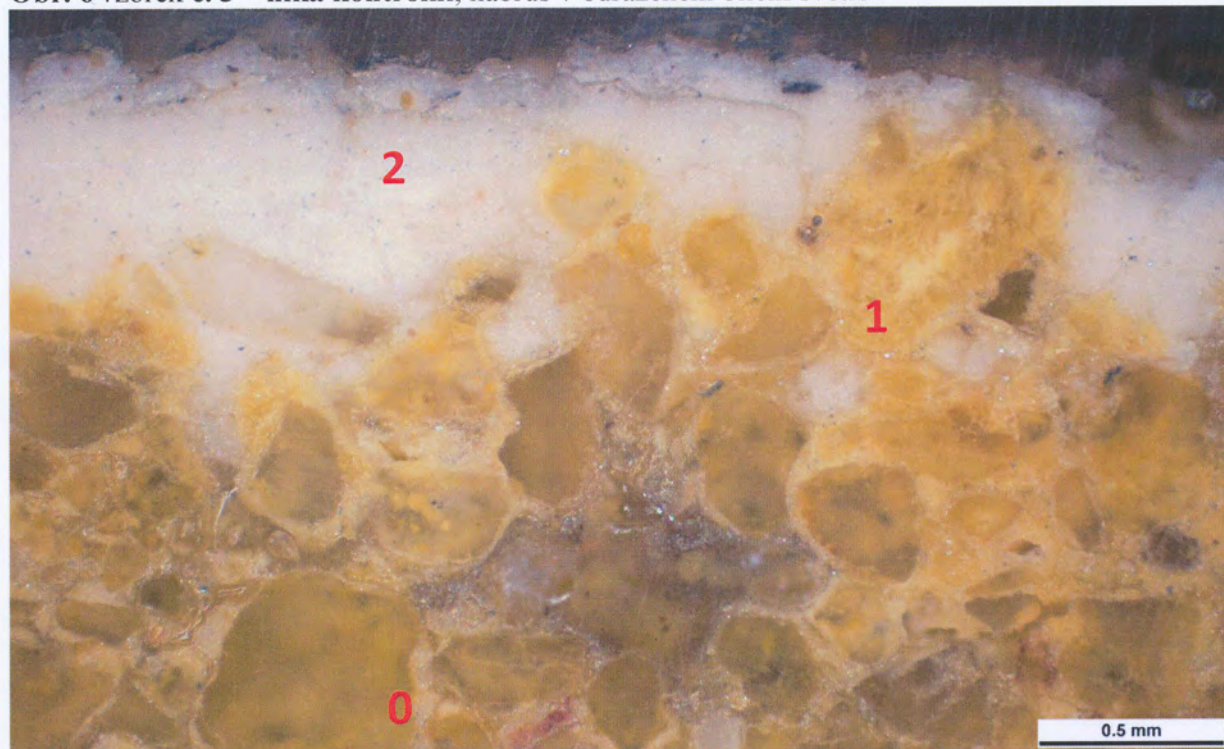
Vzorek je shodný se vzorkem č. 2, popsáním výše v odst. 2/.

Podklad vzorku je tvořen nažloutlým jemnozrnným pískovcem (ozn. „0“ na obr. 6, 7).

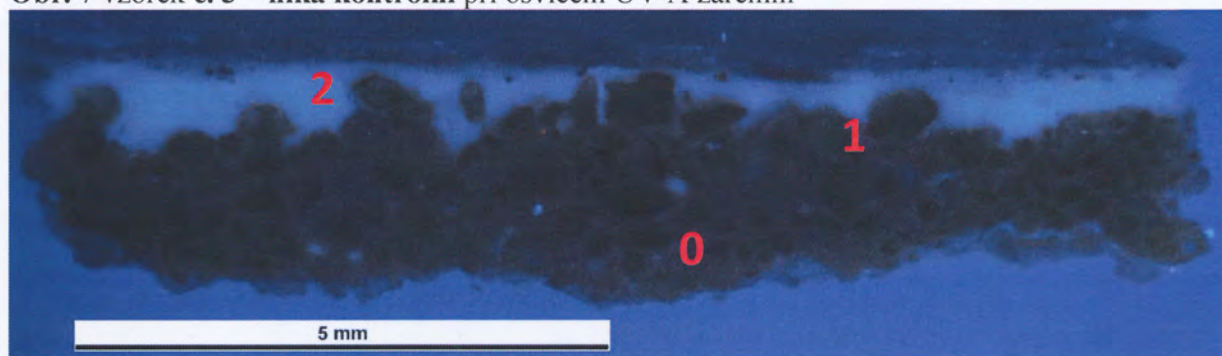
Na povrchu pískovce jsou póry mezi zrna vyplněny světlou okrovou hmotou charakteru nátěru nebo výplňového tmelu („1“). Na povrchu vzorku je vrstva bílého jemnozrnného nátěru („2“) s korozní a mírně znečištěnou vrstvou na povrchu.

Povrchová bílá vrstva („2“) vykazuje slabou bílou fluorescenci při osvětlení UV-A zářením. **Stratigrafie v bílém odraženém světle – obr. 2. Fluorescence po osvětlení UV-A zářením ($\lambda \sim 365$ nm) – obr. 3.**

Obr. 6 vzorek č. 3 – nika kontrolní, nábrus v odraženém bílém světle

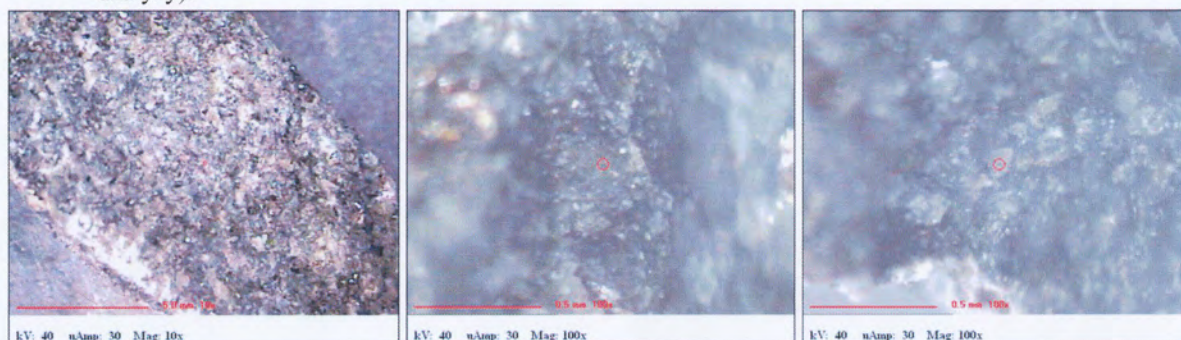
Obr. 7 vzorek č. 3 – nika kontrolní při osvětlení UV-A zářením

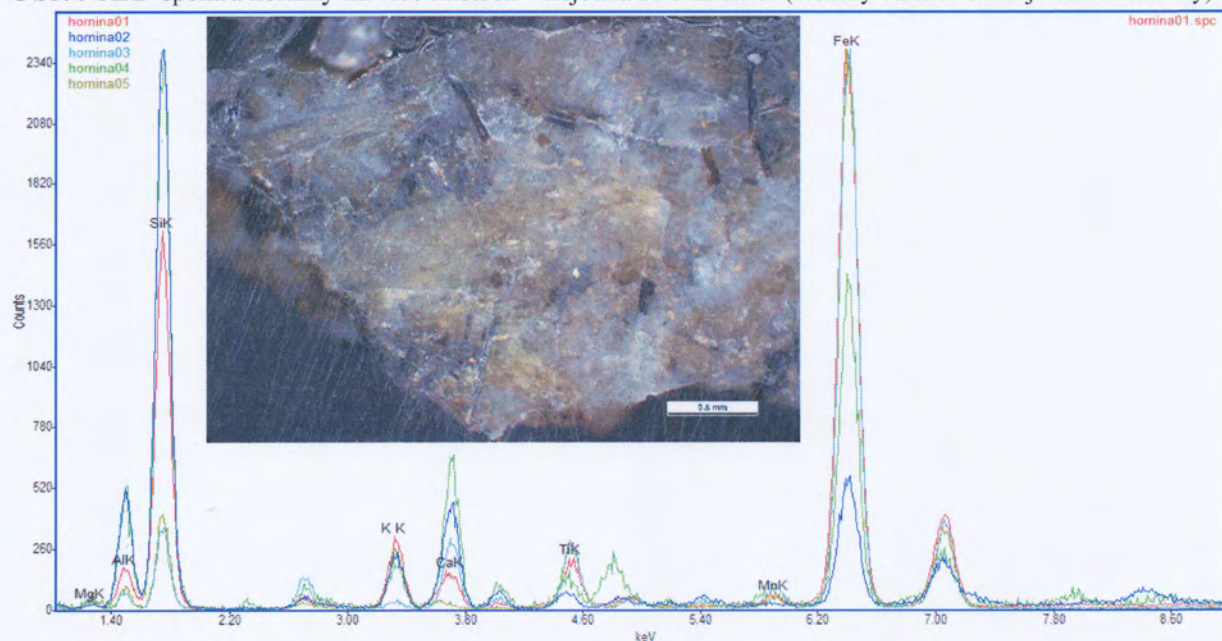
4/ vz. č. 4 – tympanon, hornina – identifikace horniny

a/ prvkové složení horniny

Obr. 8 Příklady míst analýzy horniny na lomové ploše – vlevo celek, uprostřed a vpravo 2× detail (měřítko – červená úsečka = celek 5 mm, detail 0,5 mm, červený kroužek ve středu obrázku ohraničuje místo analýzy).

Obr. 9 XRF spektra horniny na více místech – nejedná se o mramor (vložený obrázek ukazuje nábrus horniny)

Prvkové chemické složení vzorku je silně nehomogenní, mění se podle typu zrna, které bylo analyzováno. Převažuje křemík (Si), hliník (Al), hořčík (Mg), vápník (Ca) a draslík (Ca). Poměrně významně je v některých zrnech zastoupeno železo (Fe), dále byly v malém množství nebo stopově nalezeny titan (Ti), chróm (Cr), mangan (Mn) a stroncium (Sr).

Geologický popis vzorku č. 4 – tympanon, hornina:

Úštěpek horniny o hmotnosti 1,458 g má rozměry 30×11×4 mm. Struktura na lomné ploše je středně zrnitá, barva tmavší šedavá, s lištami sodno-vápenatých živeců, tvořících většinu světlých minerálů. Tmavá zrna jsou převážně pyroxeny – augit.

Původní světlá strana povrchu je silně kontaminována vápennou maltou (z toho plyne možná záměna s mramorem).

Jedná se o horninu diabas¹ (někdy nazývaný dolerit²), patrně místní či nedaleké provenience.

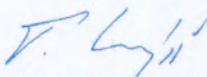
Výsledky analýz se vztahují pouze ke zkoumaným vzorkům.

Barevné odstíny na (mikro)fotografiích se mohou mírně lišit od skutečného odstínu vlivem nastavení barevného podání v konkrétním řetězci kamera, monitor nebo tiskárna.

Zbylou část vzorků, pokud nebyly zcela spotřebovány při analýze, ponecháváme v úschově v laboratoři po dobu tří měsíců od data „Zprávy o analýze“. Po této době budou zlikvidovány. Pokud máte zájem o jejich vrácení, kontaktujte nás v této době. Při požadavku na vrácení je obratem zašleme.

Zprávu o analýze zasíláme v elektronické verzi. Pokud byste ji požadovali v písemné formě, kontaktujte nás a my vám jej obratem zašleme.

Zpracoval:

RNDr. Tomáš Kmječ, Ph.D.

Dílčí analýzu z oboru geologie zpracoval RNDr. Vladimír BULKA, LITHEA s.r.o., pod č.j. 240807-028 ze dne 8. 8. 2024.

¹ <http://www.geology.cz/aplikace/encyklopedie/term.pl/term.pl?diabas>

² <https://cs.wikipedia.org/wiki/Dolerit>

Lifed - kaplička archim' foto - 1976
evidencni karta

1. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – stav před restaurováním

2. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – stav před restaurováním po demontáži sochy

3. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – stav po restaurování – celek

4. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – stav před restaurováním – celek

5. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – stav po restaurování – celek

6. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – detail horní části - stav před restaurováním

7. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – detail horní části - stav po restaurování

8. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – detail spodní části - stav před restaurováním

9. Litéň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – detail spodní části - stav po restaurování

10. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – zadní strana, celek - stav před restaurováním

11. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – zadní strana, celek - stav po restaurování

12. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – detail horní části, pravá strana - stav před restaurováním

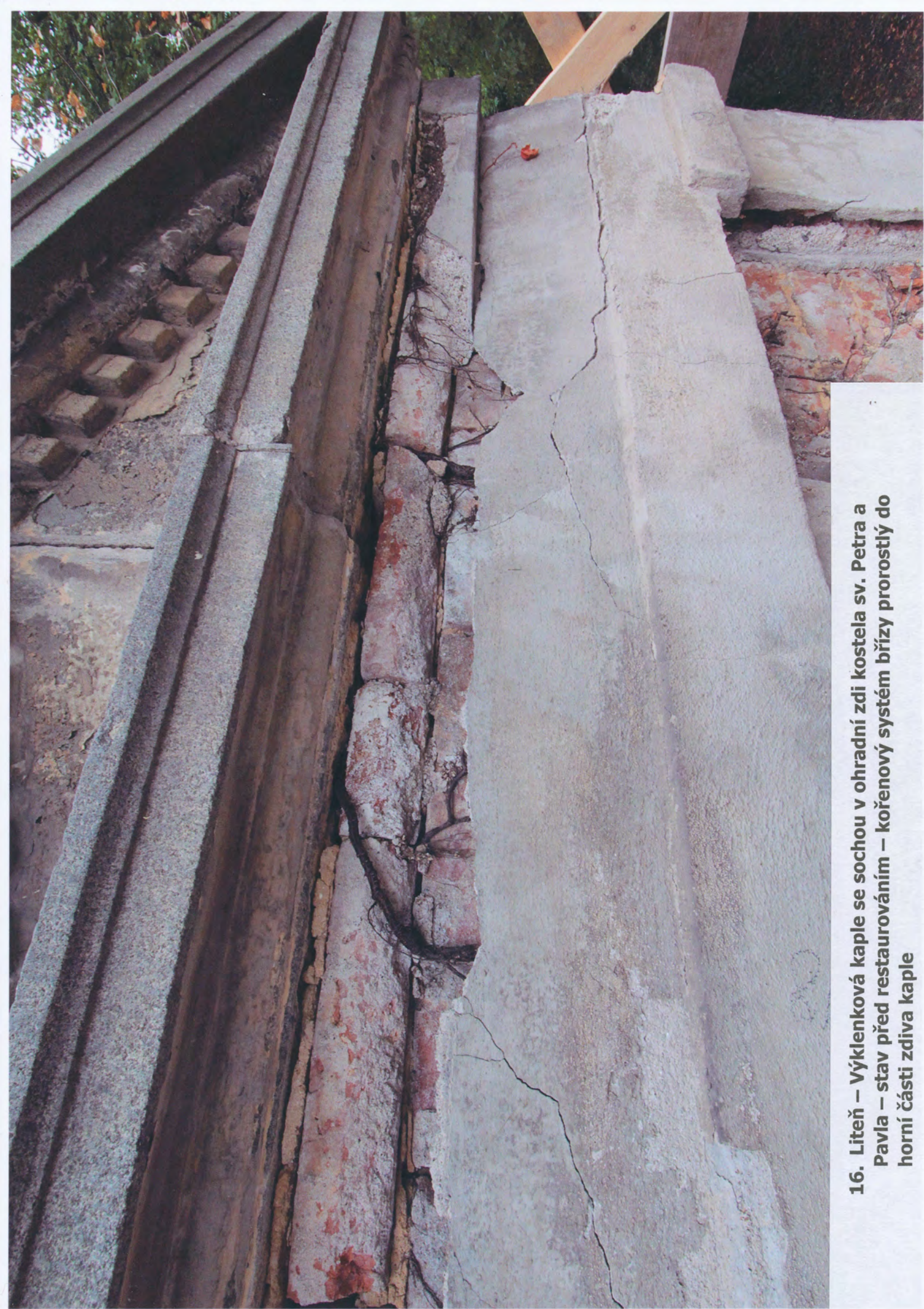
13. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – detail stříšky, shora - stav před restaurováním

14. Líteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla –postup prací – odstraňování kořenů břízy

15. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – stav před restaurováním – kořenový systém břízy prorostlý do horní části zdiva kaple

16. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – stav před restaurováním – kořenový systém břízy prorostlý do horní části zdiva kaple

17. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – stav před restaurováním – horní část kaple

18. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – postup prací – odstranění cementové omítky z poslední opravy

19. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – postup prací – demontáž stříšky a odstranění kořenů břízy

20. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – postup prací – demontáž stříšky a odstranění kořenů břízy

21. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – postup prací – demontáž stříšky a odstranění kořenů břízy

22. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – postup prací – demontáž levé části štítu, odstraňování malty z ložné plochy

23. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – postup prací – demontáž levé strany štítu, zdivo stříšky je narušeno kořenovým systémem

24. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – postup prací – demontáž levé strany štítu, zdivo stříšky je narušeno kořenovým systémem

25. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – postup prací – odstiňování cementové omítky, zkosená cihelná vyzdívka pro profil římsy

26. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – postup prací – odstraňování cementové omítky s narušenou vrstvou cihelného zdiva

27. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – detail kamenného stupně pod levou stranou kaple

28. Líteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – detail pravé strany štítu s fragmenty barevných vrstev

29. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – detail spodní strany štítu s fragmenty barevných vrstev

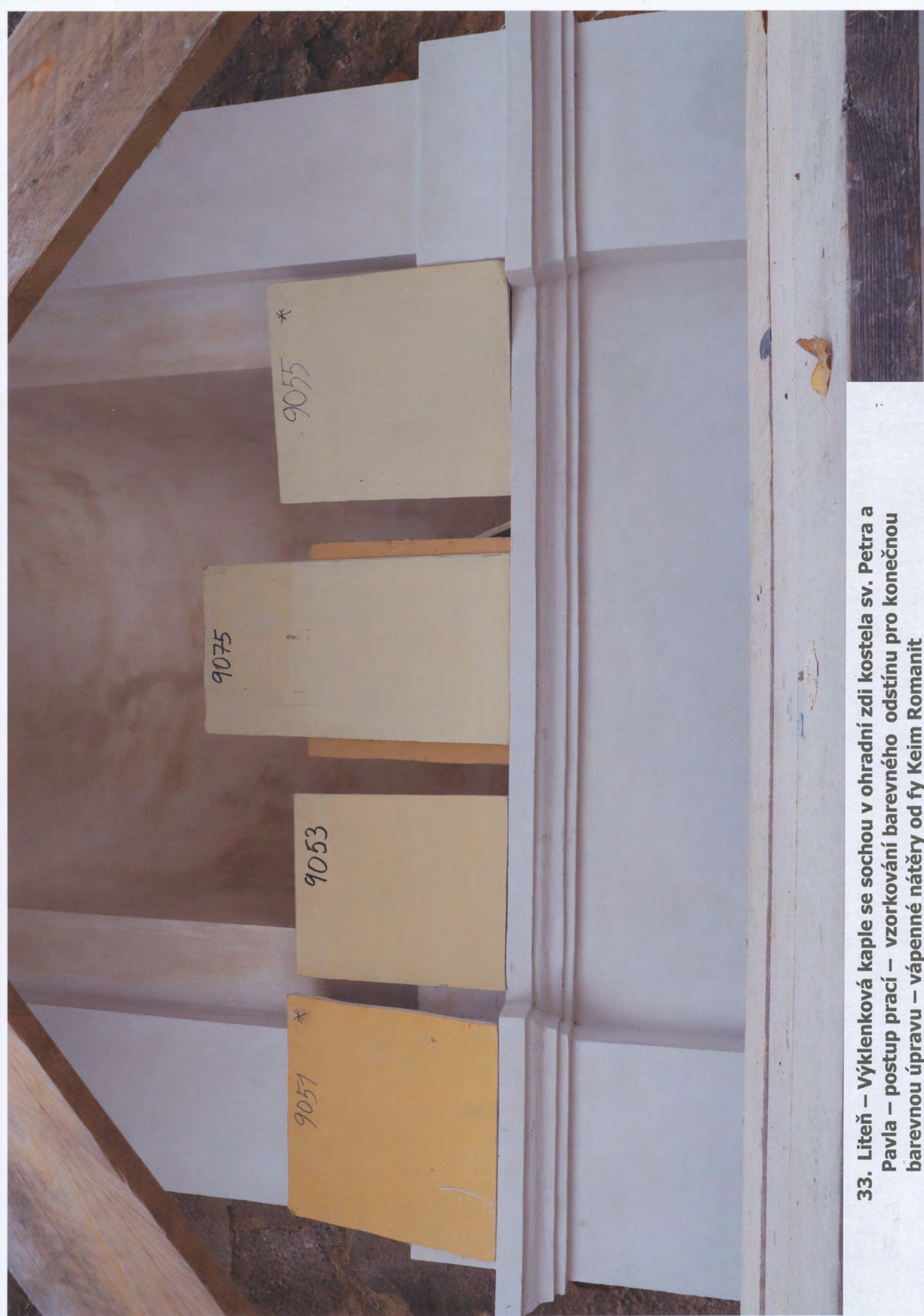
30. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – detail fragmentu původní omítky v nice na levé straně, horní části – jediný dochovaný fragment

31. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – detail fragmentu původní omítky v nice na levé straně, horní části – jediný dochovaný fragment

32. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – postup prací – dokončené rekonstrukce omítek s profilací a vzorkování odstínu vápenného nátěru

33. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – postup prací – vzorkování barevného odstínu pro konečnou barevnou úpravu – vápenné nátěry od fy Keim Romanit

34. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – celek – konečný stav po restaurování

35. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – detail horní části – konečný stav po restaurování

36. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – celek – konečný stav po restaurování

- 1-4 - odběry vzorků pro lab. vyšetření
 č. 1 - tympanon - stratigrafie
 č. 2 - omít. nika - stratigrafie
 č. 3 - omít. nika - kontrolní
 č. 4 - petrografie - tympanon

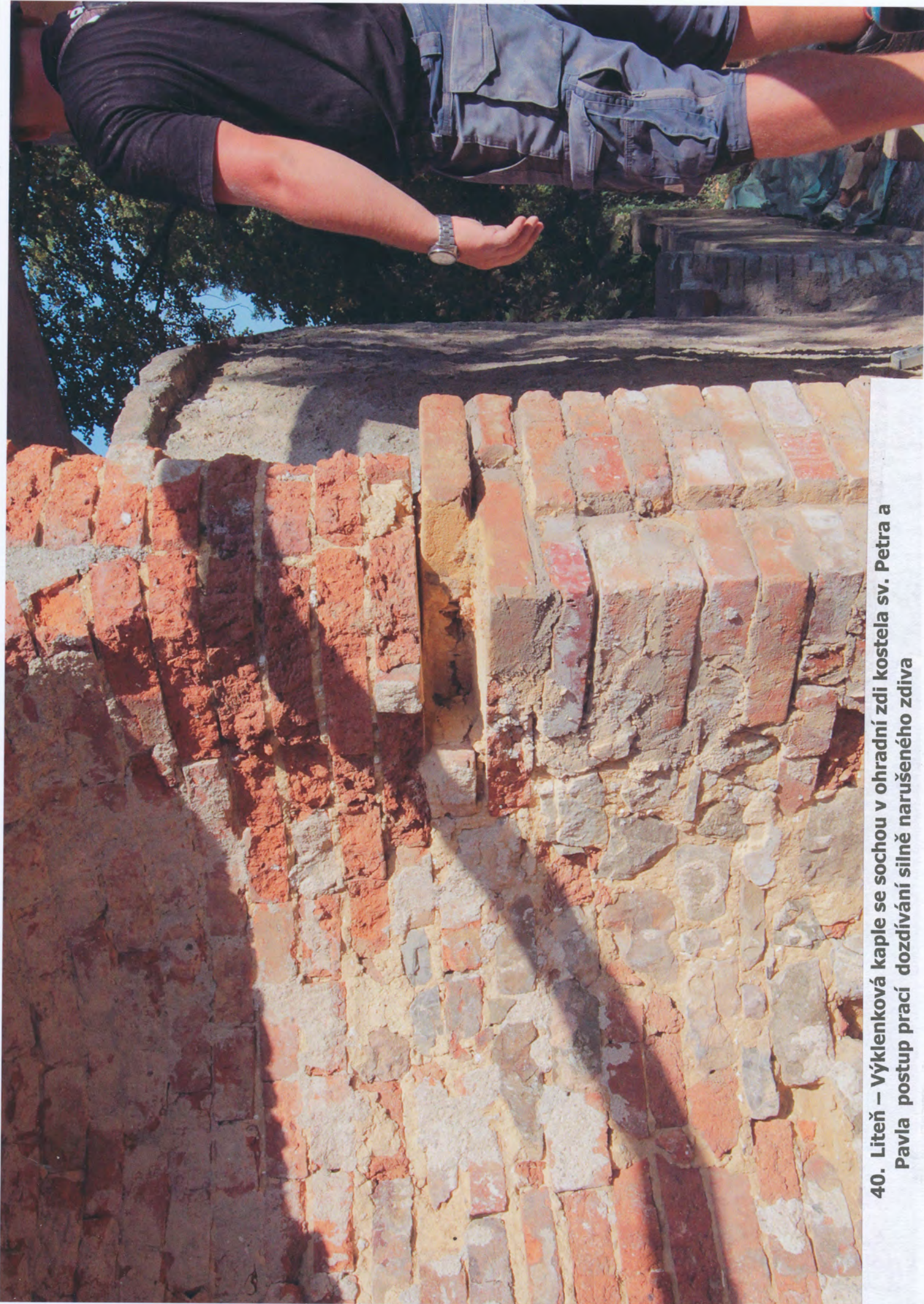
37. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla – návrh rekonstrukce profilů říms a hlavic

38. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla postup prací dozdivání silně narušeného zdiva

39. Líteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla postup prací dozdivání silně narušeného zdiva

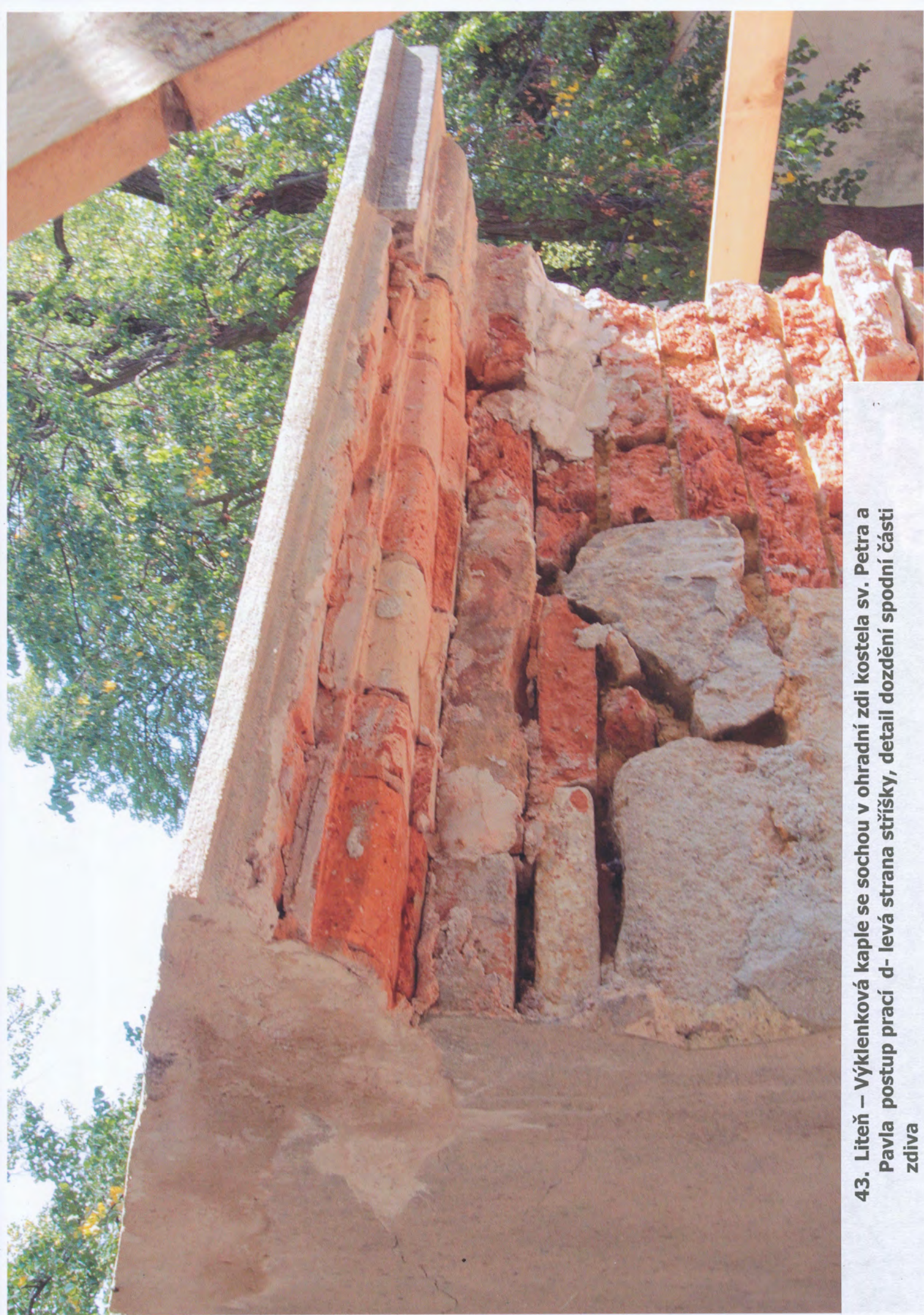
40. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla postup prací dozdivání silně narušeného zdiva

41. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla
postup prací - pravá strana stříšky po přeosazení a dozdění

42. Litéň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla postup prací levá strana stříšky po přeosazení a dozdění

43. Liteň – Výklenková kaple se sochou v ohradní zdi kostela sv. Petra a Pavla postup prací d- levá strana stříšky, detail dozdní spodní části zdiva